Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE SĄDU (ósma izba w składzie powiększonym)

z dnia 31 lipca 2020 r.*

Skarga o stwierdzenie nieważności oraz o odszkodowanie i zadośćuczynienie – Służba publiczna – Personel kontraktowy – Odmowa zatrudnienia ze względu na niezdolność do wykonywania obowiązków – Termin do wniesienia skargi – Bezwzględna przesłanka procesowa – Przekroczenie terminu – Obliczanie terminu – Ustalenie daty, z którą zainteresowany mógł zapoznać się z treścią decyzji – Oczywista niedopuszczalność

W sprawie T-272/19

TO, zamieszkała w Brukseli (Belgia), którą reprezentuje adwokat É. Boigelot,

strona skarżąca,

przeciwko

Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych (ESDZ), którą reprezentują S. Marquardt oraz R. Spac, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot oparte na podstawie art. 270 TFUE żądanie z jednej strony stwierdzenia nieważności, po pierwsze, decyzji ESDZ z dnia 15 czerwca 2018 r., poprzez którą skarżącą poinformowano, że nie spełnia wszystkich warunków zatrudnienia przewidzianych w art. 82 Warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej i nie może być zatrudniona w ESDZ w charakterze członka personelu kontraktowego, po drugie, decyzji tego samego organu z dnia 14 stycznia 2019 r. oddalającej zażalenie skarżącej z dnia 14 września 2018 r., oraz z drugiej strony zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia za podnoszone przez skarżącą szkody i krzywdy.

SĄD (ósma izba w składzie powiększonym),

w składzie: J. Svenningsen, prezes, R. Barents, C. Mac Eochaidh, T. Pynnä (sprawozdawczyni) i J. Laitenberger, sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

wydaje następujące

* Język postępowania: francuski.

Postanowienie

Okoliczności powstania sporu

1 Decyzją z dnia 15 czerwca 2018 r. organ upoważniony do zawierania umów o pracę (zwany dalej „OUZU") Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) poinformował skarżącą, kandydatkę ubiegającą się o stanowisko członka personelu kontraktowego w ESDZ, że nie spełnia ona wszystkich warunków zatrudnienia przewidzianych w art. 82 Warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej (zwanych dalej „WZIP") i że nie może być zatrudniona w charakterze członka personelu kontraktowego. W dniu 15 czerwca 2018 r. ESDZ wysłała tę decyzję skarżącej na jej osobisty adres elektroniczny.

2 W dniu 14 września 2018 r. skarżąca wniosła na podstawie art. 90 ust. 2 Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym") zażalenie na tę decyzję. Zażalenie to zostało złożone drogą elektroniczną ze służbowego adresu elektronicznego pełnomocnika skarżącej, z kopią na osobisty adres poczty elektronicznej skarżącej.

3 Decyzją z dnia 14 stycznia 2019 r. OUZU w ESDZ oddalił zażalenie skarżącej. ESDZ wysłała tę decyzję skarżącej i jej pełnomocnikowi, najpierw za pośrednictwem programu Ares, to jest systemu zarządzania dokumentami, który pozwala na generowanie wiadomości elektronicznej do adresatów, którzy nie są członkami personelu ESDZ, w dniu 14 stycznia 2019 r. o godz. 17.46, a następnie pocztą elektroniczną tego samego dnia o godz. 17.52 i o godz. 18.05.

4 W dniu 15 stycznia 2019 r. o godz. 8.40 skarżąca wysłała do swojego pełnomocnika wiadomość elektroniczną dotyczącą tej decyzji z tego samego adresu elektronicznego, który został użyty przez ESDZ do wysłania wspomnianej decyzji oraz decyzji z dnia 15 czerwca 2018 r.

5 ESDZ kilkakrotnie zwracała się do skarżącej drogą elektroniczną o potwierdzenie otrzymania decyzji: w dniu 14 stycznia 2019 r. o godz. 17.52 i 18.05 oraz ponownie w dniu 22 stycznia 2019 r. Prośby te pozostały bez odpowiedzi.

Postępowanie i żądania stron

6 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 25 kwietnia 2019 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

7 W dniu 16 września 2019 r. ESDZ przedstawiła odpowiedź na skargę.

8 Postanowieniem prezesa Sądu z dnia 17 października 2019 r. niniejsza sprawa została przydzielona nowemu sędziemu sprawozdawcy, należącemu do ósmej izby.

9 W dniu 5 listopada 2019 r. skarżąca złożyła w sekretariacie Sądu replikę.

10 W dniu 24 stycznia 2020 r. ESDZ złożyła duplikę.

11 W dniu 14 lutego 2020 r., na wniosek sędziego sprawozdawcy, Sąd (ósma izba), w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 89 regulaminu postępowania przed Sądem, zadał stronom pytania na piśmie i wezwał je do udzielenia odpowiedzi na piśmie.

12 W dniu 2 marca 2020 r. strony przedłożyły odpowiedzi na pytania Sądu.

13 W dniu 21 kwietnia 2020 r., na wniosek prezesa Sądu, Sąd – na podstawie art. 28 regulaminu postępowania – postanowił przekazać sprawę składowi powiększonemu.

14 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 28 kwietnia 2020 r. skarżąca wniosła o wyznaczenie rozprawy. ESDZ nie zajęła w wyznaczonym terminie stanowiska w przedmiocie przeprowadzenia rozprawy.

15 Skarżąca wnosi do Sądu o:

– stwierdzenie nieważności decyzji dnia 15 czerwca 2018 r., którą OUZU w ESDZ poinformował skarżącą, że nie spełnia ona wszystkich warunków zatrudnienia przewidzianych w art. 82 WZIP i że nie może być zatrudniona w charakterze członka personelu kontraktowego ESDZ;

– stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 14 stycznia 2019 r., którą organ ten oddalił jej zażalenie wniesione w dniu 14 września 2018 r. (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją”);

– zasądzenie od ESDZ na jej rzecz różnych odszkodowań i zadośćuczynień;

– obciążenie ESDZ kosztami postępowania.

16 ESDZ wnosi do Sądu o:

– w części odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej i w części oddalenie jej jako bezzasadnej;

– obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

17 W duplice ESDZ podnosi ponadto, że skarga jest niedopuszczalna z powodu wniesienia jej po terminie.

Co do prawa

18 Zgodnie z art. 126 regulaminu postępowania jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna, Sąd może, na wniosek sędziego sprawozdawcy, orzec w każdej chwili postanowieniem z uzasadnieniem, bez dalszych czynności procesowych. W niniejszym wypadku Sąd uważa, że akta wystarczająco wyjaśniają okoliczności sprawy, wobec czego postanawia wydać orzeczenie bez przeprowadzenia dalszych czynności procesowych, mimo że skarżąca złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy (zob. podobnie postanowienia: z dnia 24 września 2008 r., Van Neyghem/Komisja, T-105/08 P, EU:T:2008:402, pkt 21; z dnia 2 grudnia 2010 r., Apostolov/Komisja, T-73/10 P, EU:T:2010:495, pkt 11).

19 W duplice, nie podnosząc formalnie zarzutu niedopuszczalności na podstawie art. 130 regulaminu postępowania, ESDZ podnosi po raz pierwszy, że zaskarżona decyzja została doręczona skarżącej w dniu 14 stycznia 2019 r. i że trzymiesięczny termin do wniesienia skargi zgodnie z art. 91 ust. 3 regulaminu pracowniczego, przedłużony o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość, rozpoczął bieg w dniu 14 stycznia 2019 r. i upłynął w dniu 24 kwietnia 2019 r. Skarga wniesiona w dniu 25 kwietnia 2019 r. jest zatem niedopuszczalna, ponieważ została złożona po terminie.

20 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 91 ust. 3 regulaminu pracowniczego skargę do Sądu należy wnieść w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia decyzji wydanej w odpowiedzi na zażalenie. Zgodnie z art. 60 regulaminu postępowania „[t]erminy procesowe przedłuża się o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość”

21 W pierwszej kolejności należy oddalić argument skarżącej, zgodnie z którym zarzut niedopuszczalności podniesiony przez ESDZ w duplice jest nowym zarzutem, niedopuszczalnym na mocy art. 84 regulaminu postępowania.

22 Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem terminy do złożenia zażalenia i do wniesienia skargi ustanowione w art. 90 i 91 regulaminu pracowniczego mają charakter bezwzględnie wiążący i nie mogą być pozostawione uznaniu stron lub sądu, który ma obowiązek zweryfikować, nawet z urzędu, czy zostały one dochowane. Terminy te odpowiadają wymogowi pewności prawa i konieczności unikania wszelkiej dyskryminacji czy arbitralnego traktowania w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości (wyroki: z dnia 7 lipca 1971 r., Müllers/KES, 79/70, EU:C:1971:79, pkt 18; z dnia 30 stycznia 2013 r., Wahlström/Frontex, F-87/11, EU:F:2013:10, pkt 32; zob. również postanowienie z dnia 14 stycznia 2014 r., Lebedef/Komisja, F-60/13, EU:F:2014:6, pkt 36 i przytoczone tam orzecznictwo).

23 W drugiej kolejności należy zauważyć, że skarżąca w skardze nie kwestionuje faktu, iż zaskarżona decyzja dotarła do jej skrzynki poczty elektronicznej i do skrzynki poczty elektronicznej jej pełnomocnika w dniu 14 stycznia 2019 r. I tak w skardze wskazuje ona, że „[w] dniu 14 stycznia 2019 r. organ powołujący ESDZ powiadomił skarżącą i jej pełnomocnika o swojej decyzji w sprawie zażalenia złożonego w dniu 14 września 2018 r.”. W uwagach przedstawionych w odpowiedzi na pytania Sądu skarżąca twierdzi, że „[c]hodzi tu jedynie o informację dotyczącą daty wskazanej w samej decyzji […], w żaden sposób nie o jej otrzymanie i zapoznanie się z nią”. Jednakże, w odpowiedzi na pytanie Sądu wzywające ją do „sprecyzowania daty i sposobu(ów) otrzymania [zaskarżonej decyzji]”, skarżąca wskazuje, że decyzja ta „została jej przesłana pocztą elektroniczną […] w dniu 14 stycznia 2019 r. o godzinie 18:04:43”.

24 ESDZ uważa, że zaskarżona decyzja została skutecznie doręczona skarżącej w dniu 14 stycznia 2019 r., a zatem termin do wniesienia skargi upłynął w dniu 24 kwietnia 2019 r., podczas gdy skarżąca podnosi w uwagach przedstawionych w odpowiedzi na pytania Sądu, że termin upłynął w dniu 25 kwietnia 2019 r., czyli w dniu złożenia skargi. Zdaniem skarżącej bowiem, że „[j]eżeli [art. 58 ust. 1 lit. a) regulaminu postępowania] ma wywoływać skutki i posiadać pełne znaczenie, należy z tego wywnioskować, że czynność uważa się za dokonaną następnego dnia po dniu, w którym akt został skierowany do urzędnika w celu obliczenia terminu do wniesienia skargi”, a „[w] niniejszej sprawie pierwszym właściwym dniem jest zatem dzień 15 stycznia 2019 r., a nie dzień 14 stycznia 2019 r.”.

25 Uwagi skarżącej w odpowiedzi na pytania Sądu wyraźnie wskazują, że obliczenie przez nią terminu do wniesienia skargi opiera się na błędnej wykładni art. 58 ust. 1 regulaminu postępowania.

26 Z jednej strony art. 58 § 1 lit. a) regulaminu postępowania przewiduje, że „jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach, tygodniach, miesiącach [..] jest pewne zdarzenie lub czynność, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie to nastąpiło lub czynność została podjęta”. Z drugiej strony art. 58 § 1 lit. b) regulaminu postępowania przewiduje, że „termin oznaczony w tygodniach, miesiącach […] upływa z końcem tego dnia w ostatnim tygodniu, miesiącu […], który nazwą lub datą odpowiada dniowi, w którym stanowiące początek terminu zdarzenie nastąpiło lub czynność została podjęta”.

27 Z wyroku Trybunału z dnia 15 stycznia 1987 r., Misset/Rada (152/85, EU:C:1987:10, pkt 7, 8) wynika, wbrew twierdzeniom skarżącej, że nie ma sprzeczności między art. 58 ust. 1 lit. a) i art. 58 ust. 1 lit. b) regulaminu postępowania. Prawdą jest, że termin zaczyna biec dopiero z końcem dnia doręczenia. Prawdą jest jednak również, że gdy termin do wniesienia skargi zostaje wyrażony w miesiącach, termin ten upływa z końcem dnia, który w miesiącu wskazanym w terminie przypada na tę samą datę co dzień powiadomienia (postanowienie z dnia 12 maja 2009 r., CHEMK i KF/Rada i Komisja, T-190/08, niepublikowane, EU:T:2009:154, pkt 21).

28 W niniejszej sprawie, jeżeli zaskarżona decyzja została skutecznie doręczona skarżącej w dniu 14 stycznia 2019 r., trzymiesięczny termin na wniesienie skargi rozpocząłby się w dniu 15 stycznia o godz. 0.00 i zakończył się w dniu 14 kwietnia o północy. Przedłużony o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość, termin do wniesienia skargi upłynąłby więc w dniu 24 kwietnia o północy. Wynikałoby stąd, że skarga wniesiona w dniu 25 kwietnia 2019 r. została złożona po terminie.

29 W trzeciej kolejności należy zatem zbadać, czy wykazano, że zaskarżona decyzja została skutecznie doręczona skarżącej w dniu 14 stycznia 2019 r.

30 W tym względzie należy zauważyć, że na wypadek jej pomyłki przy obliczaniu terminu do wniesienia skargi skarżąca nie zgadza się z tym, że doręczenie stało się skuteczne w dniu 14 stycznia 2019 r. Zdaniem skarżącej decydujący dla daty doręczenia powinien być moment, w którym zapoznała się ona z zaskarżoną decyzją wysłaną pocztą elektroniczną. Tymczasem „prawdopodobnie" zapoznała się z przedmiotową wiadomością elektroniczną dopiero w dniu 15 stycznia 2019 r. rano.

31 Należy przypomnieć, poza orzecznictwem przytoczonym w pkt 22 powyżej, że to do strony, która powołuje się na przekroczenie terminu, a mianowicie w niniejszym przypadku ESDZ, należy przedstawienie dowodu na datę rozpoczęcia biegu wspomnianego terminu (wyrok z dnia 5 czerwca 1980 r., Belfiore/Komisja, 108/79, EU:C:1980:146, pkt 7; zob. również wyrok z dnia 30 stycznia 2013 r., Wahlström/Frontex, F-87/11, EU:F:2013:10, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo). Jeżeli strona ta nie jest w stanie przedstawić w tym względzie kompletnego dowodu, istniejące nadal wątpliwości co do momentu, w którym zaczął biec termin do wniesienia skargi, powinny być rozstrzygane na korzyść skarżącego (zob. podobnie wyroki: z dnia 5 czerwca 1980 r., Belfiore/Komisja, 108/79, EU:C:1980:146, pkt 7; z dnia 9 lipca 2020 r., Komisja/HM, C-70/19 P, niepublikowany, EU:C:2020:544, pkt 123).

32 Dowód na to, że adresat decyzji mógł skutecznie się z nią zapoznać, może jednak wynikać z różnych okoliczności, w szczególności gdy dana instytucja oprze się nie na zwykłych poszlakach, lecz na informacjach, w tym dostarczonych również przez zainteresowanego, wskazujących na to, że jako adresat otrzymał on wiadomość na swój adres poczty elektronicznej i że najprawdopodobniej mógł ją otworzyć i zapoznać się tym samym należycie z tą decyzją (zob. podobnie postanowienie z dnia 14 stycznia 2014 r., Lebedef/Komisja, F-60/13, EU:F:2014:6, pkt 44). Zgodnie bowiem z orzecznictwem okoliczności faktyczne, na które powołuje się jedna ze stron, mogą być tego rodzaju, że druga strona będzie musiała przedstawić wyjaśnienie lub uzasadnienie, a w przypadku ich braku będzie można uznać, iż zadośćuczyniono ciężarowi dowodu (zob. wyrok z dnia 17 listopada 2016 r., Fedtke/EKES, T-157/16 P, niepublikowany, EU:T:2016:666, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo)

33 W świetle powyższych rozważań do Sądu należy zatem zbadanie, czy wykazano, że termin do wniesienia skargi nie upłynął w chwili złożenia skargi w niniejszej sprawie, czyli w dniu 25 kwietnia 2019 r., co jednak miałoby miejsce, gdyby zaskarżona decyzja została skutecznie doręczona skarżącej w dniu 14 stycznia 2019 r.

34 W tej kwestii należy zauważyć, że doręczenie listem poleconym za potwierdzeniem odbioru, o którym mowa w art. 26 akapit trzeci regulaminu pracowniczego, stanowi ważny sposób doręczenia. W niniejszej sprawie ESDZ zdecydowała się nie stosować tego sposobu. Jednakże nie jest to jedyny możliwy sposób doręczania decyzji administracyjnych (zob. podobnie postanowienia: z dnia 16 grudnia 2010 r., AG/Parlament, F-25/10, EU:F:2010:171, pkt 38; z dnia 14 stycznia 2014 r., Lebedef/Komisja, F-60/13, EU:F:2014:6, pkt 42).

35 W szczególności gdy administracja akceptuje złożenie zażalenia na podstawie art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego drogą elektroniczną, w tym przypadku z adresu służbowego pełnomocnika wnoszącej zażalenie, z kopią przesłaną na jej osobisty adres poczty elektronicznej, uzasadnione jest – przy uwzględnieniu wyboru tego sposobu komunikacji dokonanego przez samą zainteresowaną – by administracja ta mogła, na podstawie zasady paralelizmu form, doręczyć zainteresowanej odpowiedź również za pośrednictwem wiadomości elektronicznej wysłanej z adresu elektronicznego OUZU lub poprzez program zarządzania pocztą elektroniczną, w niniejszej sprawie za pośrednictwem programu Ares, na adresy poczty elektronicznej wnoszącej zażalenie i jej pełnomocnika (zob. podobnie postanowienie z dnia 14 stycznia 2014 r., Lebedef/Komisja, F-60/13, EU:F:2014:6, pkt 43).

36 Ponadto z zasady zastępstwa wynika, że jeżeli zażalenie zostało złożone przez adwokata lub radcę prawnego w imieniu osoby, którą reprezentuje, doręczenie odpowiedzi adwokatowi jest równoznaczne z doręczeniem odpowiedzi tej osobie (zob. podobnie i analogicznie postanowienie z dnia 6 maja 2009 r., Lebedef/Komisja, F-137/07, EU:F:2009:46, pkt 125).

37 Jednakże dla skutecznego doręczenia decyzji w rozumieniu przepisów regulaminu pracowniczego konieczne jest nie tylko przekazanie jej adresatowi, lecz także to, aby adresat był w stanie skutecznie zapoznać się z jej treścią (wyrok z dnia 15 czerwca 1976 r., Jänsch/Komisja, 5/76, EU:C:1976:92, pkt 10; zob. również wyrok z dnia 30 stycznia 2013 r., Wahlström/Frontex, F-87/11, EU:F:2013:10, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).

38 Należy stwierdzić, że wysłanie wiadomości elektronicznej samo w sobie nie gwarantuje jej skutecznego otrzymania przez adresata. Wiadomość elektroniczna może bowiem nie dotrzeć do niego z powodów technicznych. Ponadto nawet w przypadku, w którym wiadomość elektroniczna rzeczywiście dotrze do adresata, możliwe jest, że jej otrzymanie nie nastąpi w dacie jej wysłania (wyrok z dnia 8 października 2008 r., Sogelma/EAR, T-411/06, EU:T:2008:419, pkt 77; zob. również podobnie wyroki: z dnia 28 listopada 2013 r., Gaumina/EIGE, T-424/12, niepublikowany, EU:T:2013:617, pkt 40; z dnia 7 grudnia 2018 r., GE.CO.P./Komisja, T-280/17, niepublikowany, EU:T:2018:889, pkt 51).

39 W niniejszej sprawie ESDZ wykazała, że w dniu 14 stycznia 2019 r. wysłała zaskarżoną decyzję skarżącej i jej pełnomocnikowi zarówno pocztą elektroniczną, jak i za pośrednictwem programu Ares.

40 Z dowodów przedstawionych przez ESDZ wynika również, że jej służby użyły do wysłania zaskarżonej decyzji tego samego adresu poczty elektronicznej skarżącej co ten, który został wcześniej użyty przy wysłaniu decyzji z dnia 15 czerwca 2018 r. będącej przedmiotem zażalenia skarżącej, oraz że nie popełniły one błędu przy podawaniu tego adresu. Ponadto ESDZ posłużyła się tym samym adresem elektronicznym pełnomocnika skarżącej co adres, z którego pełnomocnik ten złożył w imieniu skarżącej zażalenie z dnia 14 września 2018 r. Wynika stąd, że adresy elektroniczne używane przez ESDZ przy wysyłaniu zaskarżonej decyzji były adresami właściwymi.

41 Jak już wspomniano w pkt 23 powyżej, skarżąca nie kwestionuje, że otrzymanie zaskarżonej decyzji nastąpiło w niniejszym przypadku w sposób natychmiastowy, a zatem zbiegło się z wysłaniem w dniu 14 stycznia 2019 r. na skrzynki poczty elektronicznej jej i jej pełnomocnika. I tak, w odpowiedzi na pytanie Sądu wzywające ją do „sprecyzowania daty i sposobu(ów) otrzymania [zaskarżonej decyzji]", skarżąca wskazuje, że decyzja ta „została jej przesłana pocztą elektroniczną […] w dniu 14 stycznia 2019 r. o godzinie 18:04:43".

42 Z orzecznictwa przypomnianego w pkt 37 powyżej wynika, że aby decyzja została skutecznie doręczona w rozumieniu regulaminu pracowniczego, nie jest konieczne, aby adresat rzeczywiście zapoznał się z jej treścią, lecz aby miał możliwość skutecznie się z nią zapoznać. W tej kwestii należy zauważyć, że dowód na to, że adresat decyzji nie tylko ją otrzymał, ale również mógł skutecznie się z nią zapoznać, może wynikać z różnych okoliczności (postanowienie z dnia 14 stycznia 2014 r., Lebedef/Komisja, F-60/13, EU:F:2014:6, pkt 44).

43 I tak w postanowieniu z dnia 14 stycznia 2014 r., Lebedef/Komisja (F-60/13, EU:F:2014:6, pkt 45–48) Sąd do spraw Służby Publicznej zauważył, że zostało wykazane, iż skarżący był w stanie sprawdzić swoją służbową skrzynkę poczty elektronicznej, że otrzymał rozpatrywaną wiadomość elektroniczną oraz że był w stanie ją otworzyć i skutecznie zapoznać się z nią, nawet jeśli postanowił nie otwierać jej w tamtym czasie.

44 W niniejszej sprawie należy zauważyć, że decyzja OUZU w ESDZ z dnia 15 czerwca 2018 r. będąca przedmiotem zażalenia skarżącej również została jej wysłana pocztą elektroniczną na ten sam adres elektroniczny. Z tego również adresu skarżąca korzystała w celu wysłania w dniu 15 stycznia 2019 r. o godz. 8.40 wiadomości elektronicznej do swojego pełnomocnika, w której wskazała, że zapoznała się z zaskarżoną decyzją.

45 Dokumenty przedstawione przez strony przed Sądem świadczą zatem o tym, że skarżąca nie tylko nie powołuje się na przeszkodę techniczną w otrzymaniu lub przeglądaniu przedmiotowych wiadomości elektronicznych, lecz również była w stanie sprawdzić osobistą skrzynkę poczty elektronicznej, oraz że przed przekazaniem zaskarżonej decyzji i po nim korzystała z tej skrzynki pocztowej w trakcie wymiany korespondencji z ESDZ i ze swoim pełnomocnikiem.

46 Wynika stąd, że ESDZ przedstawiła wystarczające dowody na to, że zaskarżona decyzja została przekazana skarżącej i jej pełnomocnikowi w dniu 14 stycznia 2019 r. oraz że skarżącej umożliwiono zapoznanie się z treścią tej decyzji od tego dnia.

47 Dokładniej rzecz ujmując – skarżąca nie kwestionuje, że ona lub jej pełnomocnik mieli możliwość zapoznania się z zaskarżoną decyzją w dniu 14 stycznia 2019 r. Przeciwnie, utrzymuje ona, że nie można jej zarzucać, iż nie sprawdziła swojej skrzynki poczty elektronicznej wieczorem w dniu 14 stycznia 2019 r., ani zarzucać jej pełnomocnikowi, że nie nadał dalszego biegu tej wiadomości tego samego wieczoru, przyznając w ten sposób, że taka możliwość istniała.

48 Podnosi ona natomiast, że to „w dniu 15 stycznia rano, o godz. 8.40" „prawdopodobnie zapoznała się ona (z częścią, to jest z ostatnią stroną dokumentu) wiadomości elektronicznej, która została do niej skierowana na prywatny adres poczty elektronicznej dzień wcześniej, pod koniec dnia".

49 Okoliczność, że skarżąca podnosi, iż prawdopodobnie skutecznie zapoznała się z przedmiotową wiadomością elektroniczną dopiero w dniu 15 stycznia 2019 r. rano, nie ma jednak, jak przypomniano w pkt 42 powyżej, decydującego znaczenia dla określenia początku biegu terminu. Z odpowiedzi skarżącej wynika, że oparła się ona na błędnej interpretacji orzecznictwa, zgodnie z którą dla ustalenia daty doręczenia decydujące znaczenie ma data faktycznego zapoznania się z decyzją. Tymczasem, jak przypomniano w pkt 42 powyżej, aby decyzja została skutecznie doręczona w rozumieniu regulaminu pracowniczego, nie jest konieczne, aby adresat rzeczywiście zapoznał się z jej treścią, lecz aby miał możliwość skutecznie się z nią zapoznać.

50 Gdyby bowiem zgodzić się z argumentacją skarżącej, argumentacja taka prowadziłaby do uznania, że w przypadku przekazania decyzji bez żądania potwierdzenia odbioru adresat miałby prawo wyboru daty, w której mógł skutecznie zapoznać się z jej treścią (zob. podobnie wyrok z dnia 29 listopada 2018 r., WL/ERCEA, T-493/17, niepublikowany, EU:T:2018:852, pkt 63). Tymczasem zasada pewności prawa stoi na przeszkodzie temu, by termin do wniesienia skargi był pozostawiony do uznania jednej ze stron (postanowienie z dnia 16 grudnia 2010 r., AG/Parlament, F-25/10, EU:F:2010:171, pkt 51).

51 W zakresie, w jakim skarżąca twierdzi, że ona lub jej pełnomocnik nie mieli w chwili podnoszonego doręczenia, tj. w dniu 14 stycznia 2019 r. o godz. 18.05, obowiązku wglądu do swoich skrzynek poczty elektronicznej, należy zauważyć, że nie istnieje żaden powszechnie obowiązujący przedział godzinowy, w którym decyzja może być skutecznie doręczona i poza którym doręczenie nie jest skuteczne.

52 Po pierwsze, zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 37 powyżej, cechą charakterystyczną doręczenia jest sama okoliczność, że adresat ma możliwość skutecznie zapoznać się z treścią przekazanej mu decyzji. Zgodnie z tą definicją nie ma zatem znaczenia, czy takie doręczenie ma miejsce rano, w południe, wieczorem czy nawet w nocy. Jeżeli adresat jest w stanie skutecznie zapoznać się z treścią decyzji, która została mu przekazana wieczorem, wtedy właśnie następuje doręczenie mu decyzji. Jeśli adresat jest w stanie skutecznie zapoznać się z treścią decyzji dopiero następnego lub później, to doręczenie decyzji następuje dopiero w tym momencie.

53 Po drugie, Sąd zauważa, że niemożliwe jest ustanowienie z wymaganą pewnością prawa przedziałów godzinowych, podczas których doręczenie byłoby uważane za ważne, i wykluczenie innych przedziałów godzinowych. Dostępność potencjalnych odbiorców i ich zdolność nawiązania połączenia mogą bowiem znacznie się różnić. W tym względzie należy podkreślić, że prawodawca postanowił wyrazić terminy do wniesienia skargi w dniach, tygodniach i miesiącach, a nie w godzinach, co świadczy o tym, że prawodawca nie przypisuje znaczenia temu, aby powiadomienie zostało dokonane w określonym przedziale godzinowym.

54 Po trzecie, nie byłoby zresztą spójne ustanowienie takiego przedziału godzinowego dla doręczenia pocztą elektroniczną, podczas gdy doręczenie listem poleconym może co do zasady zostać dokonane w dowolnym momencie dnia. Godziny dostarczania przesyłek poleconych zależą bowiem przede wszystkim od organizacji pracy poczty. W celu maksymalizacji szans rzeczywistego dostarczenia przesyłek poleconych roznoszenie ich wcześnie rano lub pod koniec dnia nie jest, przynajmniej obecnie, niczym niezwykłym. Kwestia, czy godziny są stosowne, czy też nie, nie jest rozstrzygająca dla ustalenia, czy doręczenie jest skuteczne, skoro odbiorca otrzymuje dokument, który ma zostać doręczony.

55 W tej kwestii należy zauważyć, że z art. 58 § 1 lit. b) regulaminu postępowania wynika, że – w odniesieniu do aktów podlegających doręczeniu – termin do wniesienia skargi rozpoczyna bieg z końcem dnia doręczenia, niezależnie od godziny, w której doręczenie zaskarżonego aktu nastąpiło (zob. podobnie i analogicznie: wyrok z dnia 15 stycznia 1987 r., Misset/Rada, 152/85, EU:C:1987:10, pkt 7; postanowienie z dnia 11 czerwca 2020 r., GMPO/Komisja, C-575/19 P, niepublikowane, EU:C:2020:448, pkt 30).

56 Wreszcie, zważywszy, że otrzymanie zaskarżonej decyzji zostało w niniejszej sprawie wykazane (zob. pkt 23, 40 i nast. powyżej), jedynie przeszkody związane z sytuacją skarżącej i jej pełnomocnika, które uniemożliwiłyby im zapoznanie się z zaskarżoną decyzją w dniu 14 stycznia 2019 r. po jej otrzymaniu, mogłyby podważyć wniosek, zgodnie z którym mieli oni możliwość skutecznego zapoznania się z nią w tym dniu. Zważywszy na przedstawione przez ESDZ okoliczności faktyczne dotyczące doręczenia zaskarżonej decyzji skarżącej i jej pełnomocnikowi pocztą elektroniczną i za pośrednictwem programu Ares, a także fakt, że otrzymanie zaskarżonej decyzji zostało w niniejszej sprawie wykazane, skarżąca powinna była zatem wskazać ewentualne powody, dla których ani ona, ani jej pełnomocnik nie byli w stanie skutecznie zapoznać się z zaskarżoną decyzją otrzymaną w dniu 14 stycznia 2019 r. (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 17 listopada 2016 r., Fedtke/EKES, T-157/16 P, niepublikowany, EU:T:2016:666, pkt 41).

57 Jednakże skarżąca nie przedstawiła żadnych wyjaśnień w tym względzie, pomimo pytań zadanych przez Sąd. Przeciwnie, ograniczyła się do wskazania, że „prawdopodobnie” zapoznała się z wiadomościami ESDZ dopiero w dniu 15 stycznia 2019 r. i że uważa, iż nie była zobowiązana do sprawdzania swojej skrzynki poczty elektronicznej wcześniej. Co więcej, nie kwestionowała ona, że była w tym czasie reprezentowana przez pełnomocnika, który otrzymał wiadomość elektroniczną od ESDZ w tym samym terminie, czyli w dniu 14 stycznia 2019 r.

58 W związku z powyższym, a także biorąc pod uwagę to, co przypomniano w pkt 31 i 32 powyżej, Sąd zauważa, że w świetle dowodów przedstawionych przez ESDZ i braku jakiegokolwiek przedstawionego przez skarżącą dowodu wskazującego, że ona i jej pełnomocnik nie mieli możliwości skutecznego zapoznania się z wiadomościami elektronicznymi otrzymanymi w dniu 14 stycznia 2019 r., należy stwierdzić, że ESDZ zadośćuczyniła ciężarowi dowodu. Tym samym zostało wykazane nie tylko, że skarżąca otrzymała zaskarżoną decyzję w dniu 14 stycznia 2019 r., ale również że umożliwiono jej skuteczne zapoznanie się z nią w tym dniu.

59 Należy stwierdzić, że zaskarżona decyzja została skutecznie doręczona skarżącej, w rozumieniu orzecznictwa przypomnianego w pkt 37 powyżej, w dniu 14 stycznia 2019 r.

60 W tych okolicznościach, zgodnie ze sposobem obliczania terminu wyjaśnionym w pkt 26–28 powyżej, skarga wniesiona w dniu 25 kwietnia 2019 r. została złożona po terminie.

61 Wynika stąd, że skargę należy odrzucić jako oczywiście niedopuszczalną.

W przedmiocie kosztów

62 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy – zgodnie z żądaniem ESDZ – obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba w składzie powiększonym)

postanawia, co następuje:

1) Skarga zostaje odrzucona jako oczywiście niedopuszczalna.

2) TO zostaje obciążona kosztami postępowania.

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 31 lipca 2020 r.

Sekretarz
E. Coulon

Prezes
J. Svenningsen